

'ŞİMDİ OKULLU OLDUK'

Bireyin ait olduğu tüm sosyal ortamlardaki etkileşimleri, kişiliklerinin biçimlenmesinde büyük rol oynamaktadır. Hiç şüphesiz okul yaşantıları, kişilik gelişiminde azımsanamayacak bir etkiye sahiptir. Okula uyum; derslerde başarılı olmanın yanı sıra çocuğun, öğretmen ve arkadaş ilişkilerindeki uyumunu da kapsamaktadır. Çocuk okulun ve sınıfın kurallarına, farklı statülerdeki yetişkinlerle iletişim kurmaya, akranlarıyla etkileşim halinde olmaya ve aynı ortamda uzun süre bulunmaya da uyum sağlamaktadır. Bu uyum süreci bireyin özellikleri, geçmiş deneyimleri ve mevcut duygu durumlarından etkilenmekte olup; kişiye göre değişkenlik göstermektedir.

Okul; hem çocuk, hem ailesi için büyük bir duygusal değişiktir. Hatta bu süreçte çoğunlukla ebeveynler, çocuklarından daha fazla heyecanlanır. Bu tatlı heyecana 'Çocuğum ilk gün ağlayacak mı?', 'Okulu nasıl karşılayacak?', 'Arkadaşlarına uyum sağlayacak mı?', 'Öğretmenini sevebilecek mi?', 'Sorumluluklarını desteğe ihtiyaç duymaksızın gerçekleştirebilecek mi?' gibi pek çok belirsizlik de eşlik eder. Doğal bir olgu olarak hissedilen endişelerin azalması ya da yok olması belirli bir zaman gerektirir.

İLKOKUL ORYANTASYON
BÜLTENİ

“

İnsan Eğitimle
Doğmaz Ama Eğitimle
Yaşar.

ÇOCUĞUNUZ OKULA NE KADAR HAZIR?

- Çocuğunuz sizinle kısa süreli ayrılıklar yaşayabiliyor mu?
- Kendi yaşantısı ile ilgili kararlar alabiliyor, yaşına uygun sorumlulukları yerine getirebiliyor mu?
- Çeşitli sosyal ortamlarda kolaylıkla arkadaşlıklar kurabiliyor mu?
- Başladığı bir işi bitirebiliyor mu?
- Öz bakım ihtiyaçlarını tek başına karşılayabiliyor mu?
- Sosyal kuralları benimsiyor ve bu kurallara uyum sağlayabiliyor mu?
- Algılama, yönerge takibi, dikkat ve konsantrasyon becerilerinde normal gelişim süreci gösteriyor mu?

1. SINIF ÇOCUKLARININ GENEL ÖZELLİKLERİ

Okul; edinilen ilişkilerle çocuğın yaşamsal deneyimler elde etmesi ve akademik, sosyal, duygusal olarak pek çok açıdan desteklenmesine yardımcı olmaktadır. Bu becerilerin gelişmesinde nitelikli bir okul öncesi eğitim yaşantısının yanı sıra aile tutumlarının önemi büyüktür. Oryantasyon (Yeni Çevreye Alışma) sürecinde gösterilen tepkiler, aile ve çevresi ile 0-5 Yaş döneminde geliştirilen ilişki biçimine göre şekillenir. Duygusal anlamda sağlıklı bir aile ortamında büyümüş, bağımlı kişilik yapısına sahip olmayan, kendine güvenen, bulunduğu ortamlarda kendini ifade edebilen ve yeni ilişkiler geliştirebilen çocukların okula uyum süreçleri hızlı olmaktadır; ebeveynlerine bağımlı, kendi başına hareket etmek için cesaretlendirilmemiş, koruyucu ve kollayıcı tutumla büyüyen çocuklar okula başlama sürecinde güçlük yaşayabilmektedir.

Genel olarak okul çağı çocuğu; meraklı, ilgili, yaşıyla uyumlu kavram bilgisine sahip, ifade edici dil becerileri yeterli düzeyde okula başlar. Okul dönemi ile birlikte çocuk, kim olduğunu keşfeder ve bireysel kimliğini oluşturarak yaşantılar edinmeye devam eder.

“

**Eğitim, Meyvenin
Kendisi Değil; Bilgi
Ağacından Meyve
Toplamaya Yarayan
Bir Merdivendir.**

- Okula yeni başlayan çocuk, bu farklı çevreye uyum sağlamaya çalışır. Yaşlıtlarından meydana gelen topluluk içine katılmak, bulunduğu ortamda öğretmen ve arkadaşlarına kendisini kabul ettirmek durumundadır.
- Bedensel gelişimi halen devam etmekte olan çocuğun okuldaki başarısı geniş ölçüde bedensel sağlığına ve enerjisine bağlıdır. Bu yaş çocuğu devamlı bir hareketlilik içerisindedir. Her an bir şey yapmak ister.
- Çocukların el ve kaslarının yazmaya hazır duruma gelmesi, yeterli kuvvete sahip olmasını gerektirir. Parmak ve bilek hareketlerini sağlayan küçük kaslar henüz gelişmekte olduğu için ince kas becerilerine dayalı hareketleri ve el-göz koordinasyonunu yeterince yapılandıramayabilir.
- Konuşmada rol oynayan boğaz ve dil kasları gelişimini tamamlamadığından bazı telaffuz problemleri gözlemlenebilir.
- Duygusal olarak değişim ve gelişim halindedir.
- Yalnız olduğunu hissedebilir ya da çeşitli korkular geliştirebilir.
- Somut düşündükleri için yaparak ve yaşayarak öğrenir.
- Nesnelere bütünsel, toptan ve kendine göre algılar.
- Zaman kavramının gelişimi çok sınırlıdır.

OKULA UYUMU KOLAYLAŞTIRMAK İÇİN ÖNERİLER

Okul sürecinde atılacak ilk adımlar, hiç şüphesiz bireyin tüm yaşantısı boyunca etkisini gösteren büyük izler bırakır. Çocuğun bu dönemi sarsıntısız, uyumlu ve kolay atlatabilmesi, öğretmen desteğiyle birlikte ailenin işbirliğini ve tutarlılığını da gerektirir. Bu sebeple;

- Çocuk, duygusal ve psikolojik olarak okula hazırlanmalıdır. Belirsizlikleri netleştirmek, okul hakkında kapsayıcı bilgi vermek yaşanması muhtemel kaygıyı minimize edecektir.
- Okul ve mümkünse sınıfı bilgilendirme sonrasında birlikte gezilmelidir.

- Anne-Babalar okul hakkındaki söylemlerini abartarak, okulu sadece eğlenceli bir yer algısı oluşturacak şekilde tanıtmamalı, gerçekçi bilgilendirmeler yapılmalıdır.
- Ev ortamının çocuğun yaşıyla uyumlu, tutarlı ve istikrarlı kuralları olması, okul kurallarına uyum sürecini hızlandırır.
- Sorumluluk bilincinin gelişmesi için yapılabilecek ölçüde görevler verilmelidir.
- Okul alışverişi beraber yapılmalı, kırtasiye malzemeleri çocukla birlikte alınmalıdır.
- Çocuğun okula alışabilmesi için tüm aile üyeleri kararlı davranmalıdır. Özellikle okulun ilk günlerinde çocuğun okula devamının sağlanması önemlidir. Duygusal gel-gitlerin geçici olduğu bilinmeli ve çocuk, sabırla okula gönderilmeye devam edilmelidir.
- 'Neden insanlar okula gider?', 'Öğrenmek neden önemlidir?' gibi konularda bilgi aktarımında bulunulmalıdır.
- Çocuğun dinleme becerisi geliştirilmelidir. Bunun en etkili yolu onu dinlemektir.
- Birlikte geçirilen zamanlarda (Örneğin; beraber bir hikâye okurken) yapılan etkinliklerle ilgili açık uçlu sorular sorularak düşünme becerisinin gelişimine destek olunmalıdır.

OKULA UYUMU KOLAYLAŞTIRMAK İÇİN ÖNERİLER

- Hayal gücü ve yaratıcı düşüncenin geliştirilmesi ve bu gelişimin devamlılığı için çocuğa düzenli olarak kitap okunmalıdır.
- Mümkün olabildiği ölçüde ve sıklıkta etkileşimde bulunulmalıdır. 'Sen olsaydın bu kitaba/filme nasıl bir son yazardın, hangi kısmını, nasıl değiştirmek veya ne eklemek isterdin?, ... olmasaydı, ne olurdu?' gibi sorularla etkileşimli paylaşımlar için fırsat yaratılmalıdır.
- Çocuğu yeterince tanımak, problemlerini farkedebilmek noktasında belirleyici bir değişkendir.
- Öğretmenle çocuğun genel özellikleri paylaşılmalı ve sürekli iletişim halinde olunmalıdır.
- Çocuğun hatalı davranışları, okulu ve öğretmeni caydırıcı bir unsur olarak kullanılmamalıdır. 'Böyle yaparsan öğretmenin sana kızar, seni sevmez', 'Seni okula almazlar.' gibi cümlelerden kaçınmak gerekir.
- Her çocuk yalnızca kendi potansiyeli dahilinde değerlendirilmeli ve performansı kimseyle kıyaslanmamalıdır. Başkalarının başarıları örnek gösterilen çocuklarda; kendini değersizleştirme, kırgınlık, öfke ve motivasyonda düşme eğilimi gözlemlenmektedir. Ayrıca her türlü kıyaslama, çocuğun severek zaman geçirdiği ya da yakın ilişki geliştirdiği arkadaşlarına cephe almasına ve okula olan ilgisinin azalmasına sebep olabilir.
- Anne-Baba her ne sebeple olursa olsun öğretmeni ya da okulu çocuğun bulunduğu ortamda eleştirmemelidir.
- Çocuğun göz, kulak muayeneleri mutlaka yapılmalıdır. Sağlıklı bir başlangıç için iyi bir check-up faydalı olacaktır.
- Yardım alınabilecek kişilerle işbirliğine girmemek ya da problemi yok saymak, sadece çözüm için gerekli süreyi uzatır. İhtiyaç duyduğunuzda okul rehberlik servisinden destek alınmalıdır.

EĞER AŞIRI KORUYUCU TUTUMUNUZ OLDUĞUNU DÜŞÜNÜYORSANIZ;

Bu tutumunuzu değiştirmek sizin kararlı olmanıza bağlıdır. Çocuğunuzun deneyerek bazı şeyleri yapmasına izin vermemek, yaşına ve gelişimine uygun olduğu halde yapabileceği şeyleri onun yerine yapmak aşırı koruyuculuktur. Zarar gelmesini engellemenin tek yolu, onun yerine bir şeyleri yapmak değildir. Ne yaparsa yapsın, sizden yardım alabileceği mesajını ona verin. Yardıma gereksinim duyduğunda zaten sizden talep edecektir. Özetle; çocuğunuzu cesaretlendirin, destekleyin, ödüllendirin, fırsat ve sorumluluk verin.

- Eğer bir çocuk sürekli eleştirilmişse, kınama ve ayıplanmayı öğrenir.
- Eğer bir çocuk kin ortamında büyümüşse, kavga etmeyi öğrenir.
- Eğer bir çocuk alay edilip aşağılanmışsa, sıkılıp utanmayı öğrenir.
- Eğer bir çocuk sürekli utanç duygusuyla eğitilmişse, kendini suçlamayı öğrenir.
- Eğer bir çocuk hoşgörü ile yetiştirilmişse, sabırlı olmayı öğrenir.
- Eğer bir çocuk desteklenip yüreklendirilmişse, kendine güven duymayı öğrenir.
- Eğer bir çocuk övülmüş ve beğenilmişse, takdir etmeyi öğrenir.
- Eğer bir çocuk hakkına saygı gösterilerek büyütülmüşse adil olmayı öğrenir.
- Eğer bir çocuk bir güven ortamı içinde yetişmişse, inançlı olmayı öğrenir.
- Eğer bir çocuk kabul ve onay görmüşse, kendini sevmeyi öğrenir.
- Eğer bir çocuk aile içinde dostluk ve arkadaşlık görmüşse, bu dünyada mutlu olmayı öğrenir.

Asiye Ahmet Ziyhan Özel Eğitim Anaokulu Olarak Biz Sizi Hep Sevgiyle Hatırlayacağız...